

Ю. В. Загребнюк

викладач

*Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини*

**ВИКОРИСТАННЯ ПОЗИТИВНОГО АМЕРИКАНСЬКОГО
ДОСВІДУ
ФОРМУВАННЯ В УЧНІВ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ВИБОРІ
ПРОФЕСІЇ В ШКОЛАХ УКРАЇНИ**

Важливою передумовою успішного професійного самовизначення є сформованість у школяра комплексу взаємопов'язаних психічних, психологічних і фізичних особливостей, які відповідають вимогам певної професії і сприяють успішному оволодінню нею. Але в Україні існує низка проблем у вітчизняній системі профорієнтаційної роботи в загальноосвітній школі, а саме: відсутні профконсультанти, неповною мірою відповідає сучасним вимогам підготовка педагогів до професійної орієнтації учнів, відсутні спеціалізовані кабінети, низький рівень інформаційного забезпечення профорієнтаційної роботи, відсутні можливості для проходження старшокласниками виробничої практики і дієвого взаємозв'язку між школою, заклади професійної освіти і виробництвом [1].

США накопичили значний досвід професійної підготовки школярів. Тут розроблено комплекс методик для діагностування індивідуальних особливостей та уподобань кожного учня, що забезпечує їх майбутнє професійне самовизначення. Аналіз досвіду проведення професійної орієнтації молоді в Сполучених Штатах Америки, дозволив нам виділити такі тенденції формування професійного самовизначення школярів: довготривале спостереження за становленням і розвитком особистості школяра; урахування індивідуальних інтересів, нахилів, здібностей молодих людей; застосування комп'ютерів, відеозаписів, апаратурних профдіагностичних методик для

поглибленого дослідження індивідуальних якостей особистості школяра; введення спеціальних предметів, що ознайомлюють школярів з основами сучасного виробництва; використання різноманітних форм навчання і виховання з метою професійної орієнтації; залучення учнів до безпосередньої трудової діяльності, в якій випробовують сили з обраної професії; максимальне забезпечення навчальних закладів профорієнтаційною літературою; впровадження на державному рівні комплексних програм у галузі професійної орієнтації; співробітництво служб зайнятості населення з навчальними закладами; наявність незалежних профконсультантів у школі; пошук оптимальних варіантів розв'язання проблеми узгодження інтересів молодих людей з кон'юнктурою ринку; належне методично-інформаційне забезпечення процесу професійного самовизначення школярів [3].

Це дало підстави зосередитися на адаптації й обґрунтуванні необхідності впровадження в Україні саме тих педагогічних засобів формування професійного самовизначення учнів в середніх навчальних закладах з досвіду США. До таких засобів належить: проектна, дослідницька, інформаційно-пошукова і предметно-практична діяльність школяра, інформаційне та методичне забезпечення вчителів і методистів з профорієнтації [2].

Література

1. Вітковська О. І. Професійне самовизначення особистості і практичні аспекти професійної консультації / Вітковська О. І. – К. : Науковий світ, 2001. – 92 с.
2. Головаха Е. И. Жизненная перспектива и профессиональное самоопределение молодежи / Головаха Е. И. – К. : Наук. думка, 1988. – 142 с.
3. Закатнов Д. О. Технології активізації професійного самовизначення старшокласників / Закатнов Д. О. – Тернопіль : 2001. – 99 с. (Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету).